



วารสาร

บัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์

Journal of Graduate Studies Chaiphum Review

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2568 Vol. 3, No. 1 January - April 2025

ISSN: 3027-7965 [Online]

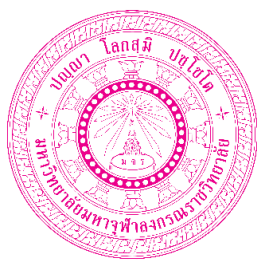
J
G
S
R



2568-2025

 064 442 4698

 jornal.chaiphum@gmail.com



วารสารบัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์

Journal of Graduate School Chaiphum Review

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 [มกราคม-เมษายน 2568]

Vol. 3 No. 1 [January-April 2025]

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือและบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานุรักษ์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธศาสตร์ และศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000

โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

พระเทพภาวนาวิกรม

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.

พระราชวิมลโมลี, ผศ.ดร.

พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม

บรรณาธิการ

พระศรีสัจญาณมุนี, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการ

พระเมธีสุตาภรณ์, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระครูสังวรวิริรักษ์, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระครูใบฎีกาหัตถ์ กิตตินนโท, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาปัญญาวโรดม สิริภทโท, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระมหาสมนรินทร์ ปุริสุตโต, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตามใจ อริสุทธิโยธิน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ดร.หม่อมอัญชลี ยุคล ณ อยุธยา

อาจารย์พิเศษ คณะพุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.กนกกรส ผลากรกุล

ประธานกรรมการมูลนิธินายแพทย์สุจินต์ ผลากรกุล

ผู้จัดการวารสารและประสานงาน

ดร.พูนศักดิ์ กมล

พิมพ์ที่

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 97 หมู่ที่ 14 บ้านโนนเหลื่อม ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000

โทรศัพท์ 082-134-1049, 082-443-9987

บทบรรณาธิการ

การพัฒนาของวารสารนั้นต้องพิจารณาในหลายเรื่อง ทั้งในเรื่องคุณภาพและปริมาณ กล่าวคือ เรื่องคุณภาพนั้น ทุกบทความล้วนได้รับการพิจารณาตรวจสอบบทความอย่างละเอียดรอบคอบ ส่วนเชิงปริมาณนั้นก็ไม่รับบทความในจำนวนที่มากเกินไปเพื่อสะดวกกับการบริหารจัดการวารสาร โดยฉบับนี้มีจำนวน 4 เรื่องดังนี้

บทความวิจัยมีดังนี้ 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เขียนโดย จิตติวัชร อึ้งวิชันปาน, ชัยนันท์ ธรณ์ ขาวงาม 2) ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เขียนโดย วิภาดา เลิศธนาวิวัฒน์, ผิน ปานขาว 3) ผู้ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เขียนโดย เบญจรัตน์ ภารจรัส, วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ

บทความวิชาการ มีดังนี้ 1) ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เขียนโดย สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์, พระครูปลัดสุพรรณ ปสนนมนโน (สีกลาง)

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้รับประเมินบทความ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงบทความให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของการประเมินคุณภาพวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Journal citation index Centre (TCI)

พระศรีสัจญาณมุนี, ผศ.ดร.

บรรณาธิการ

สารบัญ		
		หน้า
1	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี Public Opinions on the Provision of Public Services by the Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province จูติวัชร อึ้งวัณณพาน, ชัยนันท์ธรณ์ ขาวงาม	1
2	ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล นากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา People's Expectations towards the Administration of Naklan Subdistrict Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhonratchasima Province วิภาดา เลิศธนาวิวัฒน์, ผิน ปานขาว,	13
3	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง Public Opinions on the Services of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province เบญจรัตน์ ภารจรัส, วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ	26
4	ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ Leadership in managing an organization to achieve success สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์, พระครูปลัดสุพรรณ ปสนนมนโน (สีกลาง)	39

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี
Public Opinions on the Provision of Public Services by the Ban Kaeng
Subdistrict Administrative Organization, Chaloeam Phra Kiat District,
Saraburi Province

ฐิติวัชร อึ้งวัชรณพาน, ชัยนันท์ธรรณ ขาวงาม

Thitiwat Uengvachanapan, Chainanthorn Khawngarm

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakonrathasima College

E-mail: chalidagunhalila@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 11 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 12 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 22 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จาก 8 หมู่บ้าน จำนวน 4,141 คน (เฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .94 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2.ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่งที่มี เพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; การจัดบริการสาธารณะ; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to study the levels of public opinions on the provision of public services by the Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province; and (2) to compare the public opinions on the provision of public services by the Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province classified by the personal factors. This was the quantitative research. The population was the 4,141 people from 8 villages in the area of Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province (only for eligible voters); the sample group was the 364 people. The research instrument was the questionnaire with reliability .94. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe.

The research findings were:

1. The public opinions on the provision of public services by the Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province found the overall was at high level; the infrastructure aspect was at the highest level, followed by the economy and society aspect, the education, religion and culture aspect and the natural resources and environment aspect respectively.

2. The people lived in the area of Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization with different the gender, education, and occupations had the opinions on the provision of public services by the Ban Kaeng Subdistrict Administrative Organization, Chaloem Phra Kiat District, Saraburi Province did not different.

Keywords: opinions; provision of public services; sub district administrative organization

บทนำ

การบริการสาธารณะจึงเป็นกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองจัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมมิใช่เฉพาะเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น รัฐจะต้องจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และการบริการสาธารณะจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ

สาธารณประโยชน์ด้วยความต้องการส่วนรวมของประชาชน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายและความต้องการที่จะอยู่อย่างปลอดภัย ดังนั้นการบริการสาธารณะที่รัฐจัดทำจึงต้องเป็นกิจการใดที่รัฐเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการอยู่อย่างปลอดภัยหรืออยู่อย่างสุขสบายของประชาชน (วัชรีย์ สกาวี และคณะ, 2562:550)

พันธกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การจัดทำบริการสาธารณะ (Public Service) เป็นภารกิจที่ต้องจัดทำให้กับประชาชนและเป็นประโยชน์กับทุกคนที่อาศัยอยู่ภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยรูปแบบการดำเนินงานจำเป็นต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพของการให้บริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง โดยอาศัยหลักการบริการสาธารณะ 3 ด้าน ได้แก่ 1) หลักความเสมอภาค เป็นการบริการที่ประชาชนต้องได้รับการบริการสาธารณะโดยเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ 2) หลักความต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา ไม่มีวันหยุดนิ่ง และ 3) หลักความเปลี่ยนแปลงได้ (ความก้าวหน้า) เป็นการจัดการบริการสาธารณะที่ทันต่อความต้องการของประชาชน และสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และความจำเป็น (ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว และธนัชพร แสงอินทร์, 2566:251)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารอันเป็นวิธิต่างแห่งการถ่วงดุลอำนาจและมีเจ้าพนักงานนำโดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหัวหน้าราชการ พนักงาน ทำหน้าที่รับนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชน ทั้งในเรื่องการบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้กับประชาชนในพื้นที่ ตลอดทั้งการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งมีการกิจกรรมมากมายในการบริหารจัดการ เพื่อดูแลและให้บริการประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการที่จะได้รับประโยชน์ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ถนนในซอยตามหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งบางครั้งการบริหารงานอาจไม่ทั่วถึง เพราะมีบุคลากรในการนำนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติไม่เพียงพอ ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรพื้นที่

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ศึกษาตามกรอบแนวคิด ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) ด้านเศรษฐกิจและสังคม 4) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ขอบเขตในด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จาก 8 หมู่บ้าน จำนวน 4,141 คน (เฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-ended Question) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

บริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ศึกษาได้นำมาตรวจวัดแบบ Rating Scale

5.การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้อง และคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

6.สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test -one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน (ร้อยละ 58.52) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 151 คน (ร้อยละ 42.48 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 179 คน (ร้อยละ 49.18) ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 215 คน (ร้อยละ 59.06)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ทางคณะทำงานร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการคัดเลือกภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ภาพถ่ายที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถถ่ายภาพเพื่อสื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างคนกับช้างเชิงสร้างสรรค์คนละจำนวน 1 ภาพเพื่อการประกวด และจัดแสดงผลงานภาพถ่าย

6. จัดแสดงนิทรรศการผลงานภาพถ่าย ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับผู้เข้ารับชมผลงาน ร่วมกับการใช้แบบประเมินโครงการ

7. ทำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ สรุปผล และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการถอดความ ตีความและแปลความหมายจาก แบบสัมภาษณ์ จากนั้นทักข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และผลสรุปการประเมินโครงการ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการ สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.60	0.39	มากที่สุด	1
2	ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	4.12	0.70	มาก	3
3	ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	4.32	0.65	มากที่สุด	2
4	ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.54	0.46	มาก	4
รวม		4.14	0.36	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.60$) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 4.32$) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.12$) และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.54$) รายละเอียดในแต่ละด้าน มีดังนี้

1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งมีการก่อสร้างถนนสามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทาง/ขนส่ง มีการติดตั้งระบบไฟฟ้าทำให้ประชาชนมีความสะดวกปลอดภัยยิ่งขึ้น มีการต่อเติมระบบประปาสามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

2.ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาบุคลากรครู อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา และออกพรรษา มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชนทั่วไป มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสายงานมาดูแลควบคุมในการจัดการเรียนสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.ด้านเศรษฐกิจ และสังคม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน กลุ่มอาชีพเกษตรพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพในชุมชน และส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่น มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น มีการให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติด พร้อมทั้งจัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ปัญหาเสพติด มีมาตรการป้องกันไม่ให้มีแหล่งอบายมุขเกิดขึ้นในพื้นที่

4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่น มีระบบการดูแล และบำรุงรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำ ห้วยหนอง คลองบึง ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ มีโครงการปลูกป่าเพื่อทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ จัดบริการสาธารณะ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.59	0.409	4.60	0.372	.255	.799
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4.10	0.674	4.14	0.712	.495	.621
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	4.34	0.604	4.31	0.677	.485	.628
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	3.57	0.464	3.52	0.453	1.115	.266
รวม	4.15	0.372	4.14	0.345	.267	.789

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ จัดบริการสาธารณะ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	0.132	2	0.066	0.441	0.64
	ภายในกลุ่ม	56.107	362	0.150		
	รวม	56.240	364			
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.946	2	0.973	2.019	0.13
	ภายในกลุ่ม	180.276	362	0.482		
	รวม	182.222	364			
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.173	2	0.087	0.205	0.81
	ภายในกลุ่ม	157.768	362	0.422		

	รวม	157.941	364			
4. ด้านการอนุรักษ์	ระหว่างกลุ่ม	0.359	2	0.180	0.857	0.43
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ภายในกลุ่ม	78.355	362	0.210		
	รวม	78.715	364			
	ระหว่างกลุ่ม	0.098	2	0.049	0.387	0.68
รวม	ภายในกลุ่ม	47.472	362	0.127		
	รวม	47.570	364			

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	0.073	2	0.037	0.244	0.78
	ภายในกลุ่ม	56.166	362	0.150		
	รวม	56.240	364			
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.208	2	1.104	2.294	0.10
	ภายในกลุ่ม	180.014	362	0.481		
	รวม	182.222	364			
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.175	2	0.087	0.207	0.81
	ภายในกลุ่ม	157.766	362	0.422		
	รวม	157.941	364			
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.404	2	0.202	0.965	0.38
	ภายในกลุ่ม	78.310	362	0.209		
	รวม	78.715	364			
	ระหว่างกลุ่ม	0.033	2	0.016	0.128	0.88
รวม	ภายในกลุ่ม	47.537	362	0.127		

รวม 47.570 364

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง เช่น การประชุมการจัดเวทีสาธารณะ การรับฟังความคิดเห็นแบบตัวต่อตัว และการเพิ่มช่องทางการสื่อสารสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ทำให้การพัฒนาชุมชนตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ได้ความความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เพื่อความโปร่งใสและเป็นที่เชื่อถือของประชาชน เสริมสร้างความร่วมมือแบบบูรณาการในทุกภาคส่วน ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดบริการสาธารณะให้เพียงพอต่อความต้องการ และมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิธนาพนธ์ โภราสี และคณะ (2561:87) พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และด้านสังคม ตามลำดับ รายละเอียดในแต่ละด้านอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งมีการก่อสร้างถนนสามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทาง/ขนส่ง มีการติดตั้งไฟฟ้าบนถนนทำให้ประชาชนมีความสะดวกปลอดภัยยิ่งขึ้น มีการต่อเติมระบบประปาสามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนทั่วถึงทุกหมู่บ้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวลักษณ์ คำบุญ (2563:45) พบว่า บทบาทด้านการบริการสาธารณะของ

เทศบาลตำบลนาโปง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตามความคิดเห็นของประชาชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มไฟฟ้าสาธารณะบริเวณตามแยกต่างๆ ตรอก ซอย ให้เพียงพอทั่วถึง และควรปรับปรุงให้ใช้งานได้ตลอดเวลา ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานบริการสาธารณะให้เพียงพอ

1.2 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่งส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการพัฒนาบุคลากรครู อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชนทั่วไป มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสายงานมาดูแลควบคุมในการจัดการเรียนสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิธนาพนธ์ โภราสี และคณะ (2561:92) พบว่า ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพื่อให้เด็กและนักเรียนมีสุขภาพ สมบูรณ์ แข็งแรง ส่งเสริมสนับสนุน นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ การพัฒนาบุคลากรครู และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย

1.3 ด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่งส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน ส่งเสริมอาชีพเกษตรพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพในชุมชน มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น มีการให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติด พร้อมทั้งจัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ปัญหา ยาเสพติด มีมาตรการป้องกันไม่ให้มีแหล่งอบายมุขเกิดขึ้นในพื้นที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิธนาพนธ์ โภราสี และคณะ (2561:92) พบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน ส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์ (กลุ่มอาชีพเกษตรพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพในชุมชน) การจัดฝึกและอบรมให้ความรู้ พร้อมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดโรคระบาดในพืชผลทางการเกษตรของเกษตรกรในท้องถิ่น ด้านสังคม พบว่า มีการดำเนินการก่อสร้าง ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ตามโครงการบ้านท้องถิ่นไทย เติบโตอย่างยั่งยืน ให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติด

1.4 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่งส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่น มีระบบการดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำ ห้วยหนอง คลองบึง ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ มีโครงการปลูกป่าเพื่อทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวลักษณ์ คำบุญ (2563:47) พบว่า บทบาทด้านการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลนาโปง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตามความคิดเห็นของประชาชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะ ควรจัดเก็บขยะมูลฝอยให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ

2.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอนาดูน จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้งไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่ส่งผลต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง เนื่องจาก อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง ทำให้การพัฒนาชุมชนตรงกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิศักดิ์ วิสัยสุทธิ์ และสิทธิชัย ต้นศรีสกุล (2559:331) พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะของเจ้าหน้าที่กองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะของเจ้าหน้าที่กองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดงทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง อำเภอนาดูน จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อบต. ควรพัฒนาระบบน้ำประปาให้ได้คุณภาพ สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น

1.2ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อบต. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในเขตพื้นที่ อบต. อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านเศรษฐกิจ และสังคม ควรเน้นเรื่องหน่วยงานป้องกันสาธารณภัยพร้อมอุปกรณ์ที่เพียงพอและพร้อมใช้งานเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มากขึ้น เมื่อเกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น

1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อบต. ควรเน้นในเรื่องมาตรการป้องกันมลพิษหมอกควันที่เกิดจากการเผาซากอ้อยและอื่นๆ ที่ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการนำศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของ

2.2 ควรศึกษาเรื่องประสิทธิผลการดำเนินงานของ ผลการศึกษาทั้งสองเรื่องจะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ต่อไป

บรรณานุกรม

ธนาพนธ์ โกรธา และคณะ. (2561). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามยุทธศาสตร์การ

พัฒนาของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอสว่างนคร จังหวัดนครพนม. วารสาร

บัณฑิตศึกษา 15(71) ตุลาคม-ธันวาคม 2561. 87-96.

- ปฐมพงศ์ กุกแก้ว และธนัชร แสงอินทร์. (2566). ความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารการบริหารท้องถิ่น* 16(2) เมษายน-มิถุนายน 2566. 249-266.
- เยาวลักษณ์ คำบุญ. (2563). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์* 6(2) กรกฎาคม-ธันวาคม 2563. 27-54.
- วัชร สการี, ฮาลีเม๊ะ แมกกาจิ และสุวิมล แซ่ก่อง. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลโกตาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา*. รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อภิศักดิ์ วัลย์สุทธิ และสิทธิชัย ตันศรีสกุล. (2559). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการสาธารณะ. *วารสารการเมืองการปกครอง* 6(2) มีนาคม-สิงหาคม 2559. 331-348.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd). New York. Harper and Row Publications.
-

ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
People's Expectations towards the Administration of Naklang Subdistrict
Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhonratchasima
Province

วิภาดา เลิศธนาวิวัฒน์, ผิน ปานขาว

Wipada Lerttanawiwat, Phin Pankhao

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakhonrathasima College

E-mail: chalidagunhalila@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 10 พฤศจิกายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 12 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 22 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล 9 หมู่บ้านจำนวน 7,560 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณของทาโร ยามาเน่ จำนวน 379 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น .90 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1.ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ

2.ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากลางที่มี เพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายแผนงานต่างๆ เมื่อประชาชนรับรู้บทบาทก็จะให้ความร่วมมือมากขึ้น

คำสำคัญ: ความคาดหวัง; การบริหารงาน; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to study the levels of people's expectations towards the administration of Naklang Subdistrict Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province; and (2) to compare the people's expectations towards the administration of Naklang Subdistrict Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province. This was the quantitative research. The population was the 7,560 people from 9 villages in the area of Naklang Subdistrict Administrative Organization; the sample group was the 379 people. The research instrument was the questionnaire with reliability .90. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way Analysis of Variance.

The research findings were:

1.The people's expectations towards the administration of Naklang Subdistrict Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province found the overall was at high level; the infrastructure aspect was at the highest level, followed by the economy and society aspect, the natural resources and environment aspect, and the education, religion and culture aspect, respectively.

2.The people lived in the area of Naklang Subdistrict Administrative Organization with different the gender, education, and occupations had the expectations towards the administration of Naklang Subdistrict Administrative Organization, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province did not different; explainable that the Naklang Subdistrict Administrative Organization provides opportunities for citizens to participate in policy and plan determination, when citizens are aware of their roles, they will cooperate more.

Keywords: expectations; administration; subdistrict administrative organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 78 บัญญัติไว้ว่าความว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา, 2560 : 17) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งระบบสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

กระทรวงมหาดไทยเป็นองค์กรหลักในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ขึ้นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาของแต่ละแห่ง รวมทั้งเพื่อให้การบริหารการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของชุมชน ที่สำคัญจะต้องสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ หลักการกระจายอำนาจการปกครองนี้ มีเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ โดยมีความเป็นอิสระปลอดจากการขึ้นนำจากรัฐบาล มีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของพลเมืองท้องถิ่นได้ (นริทธิ์ สุขอำไพจิตร, 2556)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท โดยองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงจากประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละสามคน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550)

องค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดราชสีห์มา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารอันเป็นวิธิต่างแห่งการถ่วงดุลอำนาจและมีเจ้าพนักงานนำโดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหัวหน้าราชการ พนักงาน ทำหน้าที่รับนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชน ทั้งในเรื่องการบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้กับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งมีภารกิจมากมายในการบริหารจัดการ

เพื่อดูแลและให้บริการประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการที่จะได้รับประโยชน์ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ถนนในซอยตามหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งบางครั้งการบริหารงานอาจไม่ทั่วถึง เพราะมีบุคลากรในการนำนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติไม่เพียงพอ ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนพื้นที่ และประชาชนในท้องถิ่นที่จะต้องรับผิดชอบ โดยพื้นที่ทั้งหมดมี 9 หมู่บ้าน มีประชากร จำนวน 7,560 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง, 2566)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาตามกรอบแนวคิดได้แก่ ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) ด้านเศรษฐกิจและสังคม 4) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ขอบเขตในด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง จาก 9 หมู่บ้าน จำนวน 7,560 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

4.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา

5.การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้อง และคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

6.สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test -one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

สรุปผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน (ร้อยละ 55.41) และเพศชาย จำนวน 169 คน (ร้อยละ 44.59) ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 250 คน (ร้อยละ 65.96) ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/อาชีพอิสระ จำนวน 171 คน (ร้อยละ 45.12)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมและรายด้าน ในภาพรวมและรายด้าน

ความคาดหวังของประชาชน	ระดับความคาดหวัง			อันดับ
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.35	.263	มาก	1
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.80	.246	มาก	4
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	4.25	.228	มาก	2
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.22	.360	มาก	3
รวม	4.15	.212	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาด้านเศรษฐกิจ และสังคม ($\bar{X} = 4.25$) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.22$) และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

คาดหวังของประชาชนต่อการ บริหารงาน	เพศ				t-test	(Sig.)
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.33	.257	4.37	.268	-1.527	.128
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.78	.239	3.81	.252	-1.081	.280
3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม	4.23	.219	4.26	.235	-1.336	.182
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.18	.348	4.25	.366	-1.834	.067
โดยภาพรวม	4.13	.202	4.17	.219	-1.925	.055

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	.023	2	.023	.329	.566
	ภายในกลุ่ม	26.183	377	.069		
	รวม	26.206	379			
	ระหว่างกลุ่ม	.027	2	.027	.449	.503

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
2. ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ภายในกลุ่ม	22.888	377	.061		
	รวม	22.915	379			
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.007	2	.007	.131	.718
	ภายในกลุ่ม	19.691	377	.052		
	รวม	19.698	379			
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.216	2	.216	1.675	.196
	ภายในกลุ่ม	48.682	377	.129		
	รวม	48.899	379			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.018	2	.018	.394	.531
	ภายในกลุ่ม	17.036	377	.045		
	รวม	17.054	379			

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	.250	3	.125	1.809	.165
	ภายในกลุ่ม	25.956	376	.069		
	รวม	26.206	379			
2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.170	3	.085	1.409	.246
	ภายในกลุ่ม	22.744	376	.060		
	รวม	22.915	379			
3. ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.179	3	.089	1.722	.180
	ภายในกลุ่ม	19.519	376	.052		
	รวม	19.698	379			
	ระหว่างกลุ่ม	1.198	3	.599	4.722	.019

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ภายในกลุ่ม	47.701	376	.127		
	รวม	48.899	379			
	ระหว่างกลุ่ม	.368	3	.184	4.143	.057
โดยภาพรวม	ภายในกลุ่ม	16.686	376	.044		
	รวม	17.054	379			

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน มีผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย 1) เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการบริหารงาน มีผลต่อความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในองค์การบริหารส่วนตำบลยิ่งขึ้น 2) การบริการที่มีคุณภาพ ประชาชนสามารถรับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและเข้าถึงง่าย โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษา สาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐาน 3) ความโปร่งใสและการตรวจสอบ ประชาชนได้ทราบถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงการมีช่องทางในการตรวจสอบการทำงาน 4) การพัฒนาท้องถิ่น การสร้างโครงการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การวิจัยเรื่องนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ที่ตอบโจทย์ความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา การศึกษา พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาด้านเศรษฐกิจ และสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น เพราะโครงสร้างพื้นฐานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเป็นสิ่งที่ทุกคนคาดหวัง เพราะมีความจำเป็นในการดำเนินชีวิต สอดคล้องผลการวิจัยของ อนุวัตร สงจวง และวัลลภ พิริยวรรณ (2566:1893) พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช่องแค อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านบทบาทของผู้บริหาร ตามลำดับ สอดคล้องผลการวิจัยของ สุพจน์ ศรีสวຍ (2562) พบว่า ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอภิปรายรายละเอียดในแต่ละด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อบต. มีการสร้างถนนให้มีความเหมาะสมกับหมู่บ้าน เช่น ถนนคอนกรีต คสล. หินคลุก หรือถนนดิน เป็นต้น และคุณภาพของถนนได้มาตรฐาน แข็งแรง ทนทาน ใช้งานได้นาน รองลงมา คือ การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ภายในเขตพื้นที่ได้มาตรฐานและทั่วถึงเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับสร้างน้ำประปาใช้ในพื้นที่ อบต. ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และ การก่อสร้างถนนมีความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ รชพล ศรีขาวรส (2562:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของ เทศบาลตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องผลการวิจัยของ กัมปนาท ปราบนอก (2557:บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในเขตพื้นที่อย่างทั่วถึง รองลงมา คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษาและออกพรรษา เป็นต้น มีโครงการจัดอบรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนและ

ประชาชนทั่วไป มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชนทั่วไป และมีการส่งเสริมและสนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วยการจัดหาทุนในการซ่อมแซม ทุนบำรุงรักษา โบสถ์ วิหาร และศาลาการเปรียญของวัดในเขตพื้นที่อย่างทั่วถึง สอดคล้องผลการวิจัยของ เทวกร ศรีเพ็ญ (2564:บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการศึกษา โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชนทั่วไป

1.3ด้านเศรษฐกิจ และสังคม ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อบต. มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และอบต. มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนผลิตสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว รองลงมา อบต. มีการปรับปรุงระบบเสียงตามสายและหอกระจายข่าวอย่างเป็นระบบและครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย สามารถบริการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องผลการวิจัยของ ดวน ฤทธิ์จ้อหอ (2563:บทคัดย่อ) พบว่า เทศบาลได้ประสานกับหน่วยงานภายนอกระดับอำเภอและระดับจังหวัดเพื่อหาแหล่งจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ให้กับประชาชนในท้องถิ่น รองลงมา เทศบาลมีการจัดตั้งกลุ่มพืชผักปลอดสารพิษ ส่งเสริมและจัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าตลาดกลางในชุมชน เทศบาลมีการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนผลิตสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น เทศบาลมีการจัดตั้งกลุ่มพืชผักปลอดสารพิษ ส่งเสริมและจัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าตลาดกลางในชุมชน เทศบาลมีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลิตผลการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง

1.4 ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อบต. มีโครงการปลูกป่าเพื่อทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ อบต. มีการเก็บขยะมูลฝอยทุกวัน เพื่อส่งเข้าทำลายด้วยระบบฝังกลบไม่มีขยะตกค้าง และมีบ่อเก็บขยะที่อยู่ห่างไกลชุมชน อบต. มีมาตรการในการป้องกันมลพิษเกี่ยวกับการพนันหรือฉีดยาฆ่าแมลงกับพืชผลการเกษตร อบต. มีมาตรการป้องกันมลพิษหมอกควันที่เกิดจากการเผาซากอ้อยและอื่นๆ ที่ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของชุมชน) และ อบต. มีระบบการดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำ ห้วยหนอง คลองบึง ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ สอดคล้องผลการวิจัยของ พระบรรพต ตยานนโท (ปีนสง) (2556:บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความคาดหวังของ

ประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี มี เพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้าน เศรษฐกิจและสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องผลการวิจัยของ วัฒนา ชัตติยะนนท์. (2557) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้ บริหารงานของเทศบาลตำบล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลบึงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบึงเลิศเกี่ยวกับโครงสร้าง พื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องผลการวิจัยของ อนุวัตร สงจวง และวัลลภ พิริยวรรณ (2566:1901) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวัง ของประชาชนต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช่องแค อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเพศอายุ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความคาดหวังของประชาชนต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช่องแค อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการก่อสร้างถนนให้มีความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบ ได้ตรงกับความต้องการของประชาชน

2. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนพระพุทธศาสนาด้วย การจัดหาทุนในการซ่อมแซม ทุนบำรุงรักษา โบสถ์ วิหาร และศาลาการเปรียญของวัดในเขตพื้นที่อย่างทั่วถึง

3. ด้านเศรษฐกิจ สังคม อบต. ควรมีการประสานกับหน่วยงานภายนอกระดับอำเภอและระดับ จังหวัด เพื่อหาแหล่งจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ให้กับประชาชน

4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อบต.ควรมีระบบการดูแล และ บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำ ห้วยหนอง คลองบึง ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วน ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

2. ควรศึกษาเรื่องการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วน ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2550). **รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดน.
- กัมปนาท ปรานอก. (2557). **ความพึงใจของประชาชนต่อการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาอุดม อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด**. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- ควน ฤทธิ์จ้อหอ. (2563). **ความต้องการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลาดอำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- เทวกร แก้วศรีเพ็ญ. (2563). **บทบาทการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขามอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- นริทธิ์ สุขอำไพจิตร. (2556). **ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี**. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระบรรพต ตยานนโท (ปิ่นสง). (2556). **ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รชพล ศรีขาวรส. (2562). **ทัศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560**. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. ลงวันที่ 6 เมษายน 2561.
- วัฒนา ชัตยะตินนท์. (2557). **ความความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลบึงเลิศ อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด**. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- สุพจน์ ศรีสว. (2562). **ความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลปากกระแง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนากลาง. (2566). **ข้อมูลทั่วไป**. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.tambonnaklang.go.th/index.php>.

อนุวัตร สงจวง และวัลลภ พิริยวรรณ. (2566). ความคาดหวังของประชาชนต่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช่องแค อำเภอนาคู จังหวัดนครสวรรค์. **วารสารการ
บริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น** 9(8) สิงหาคม 2566. 1893-1906.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd). New York. Harper and Row
Publications.

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนัก
ท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

Public Opinions on the Services of Samnak Thon Subdistrict Health
Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province

เบญจรัตน์ ภารจรัส, วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ

Bencharat Phancharas, Waraporn Rungreungkolkich

นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

Master of Public Administration student, Nakonrathasima College

E-mail: chalidagunhalila@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 10 พฤศจิกายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 12 ธันวาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 22 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ ประชาชนเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน จำนวน 4,126 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการควบคุมและป้องกันโรคอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ตามลำดับ

2.ประชาชนเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อนที่มี เพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; การให้บริการ; โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

Abstract

The objectives of this research are as follows: (1) to study the levels of public opinions on the services of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province; and (2) to compare the public opinions on the services of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province. This was the quantitative research. The population was the 4,126 people in the responsibility area of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital; the sample group was the 364 people. The research instrument was the questionnaire with reliability .96. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way Analysis of Variance, and method of Scheffe.

The research findings were:

1.The public opinions on the services of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province found the overall of 4 aspects was at high level; the disease control and prevention aspect was at the highest level, followed by the health promotion aspect, the medical treatment aspect, and the physical rehabilitation aspect, respectively.

2.The people in the responsibility area of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital with different the gender, education, and occupations had the opinions on the services of Samnak Thon Subdistrict Health Promotion Hospital, Ban Chang District, Rayong Province did not different.

Keywords: opinions; services; subdistrict health promotion hospital

บทนำ

กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับระบบสุขภาพของไทยในทุกมิติทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพของประชาชน ในการได้รับบริการสุขภาพที่ครบวงจร มีคุณภาพ มาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว มีทางเลือกในการเข้ารับการดูแลรักษาที่เหมาะสม สามารถเข้ารับบริการสุขภาพได้ทุกที่ ทุกหน่วยบริการ ไม่ว่าจะเป็น โรงพยาบาลของรัฐ เอกชน รวมไปถึงคลินิก และร้านขายยาใกล้บ้าน โดยการใช้บัตรประชาชนใบเดียว (One ID Card Smart Hospital) ในปีพ.ศ. 2567 จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข (Strategy House) เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และทุกหน่วยงานในสังกัด เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปสู่เป้าหมายการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพให้กับ

ประเทศ โดยมีแนวทางสำคัญ 3 ประการ คือ 1) มุ่งแก้ปัญหา ทั้งความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการรักษา โดยเฉพาะประชากรในเขตเมือง และความขาดแคลนบุคลากร 2) เสริมสร้างความเข้มแข็ง และวางรากฐานที่มั่นคงให้กับระบบสุขภาพและการบริการที่ครบวงจร เพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของบุคลากร และ 3) พลิกบทบาทการสาธารณสุขไทยสู่การเป็นองค์กรที่ช่วยสร้างเศรษฐกิจของประเทศ (แผนขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข, 2567:1)

ประกอบกับประเทศไทยปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) โดยมีประชากรผู้สูงอายุถึง 12,814,778 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ของประชากรทั้งหมด สวนทางกับจำนวนเด็กเกิดใหม่ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากเดิมมีเด็กเกิดใหม่ต่ำกว่าปีละ 1 ล้านคนในช่วงปี พ.ศ. 2506 - 2526 ลดลงเหลือ 502,107 คน ในปี 2565 และในปี 2566 จำนวนการเกิดมีแนวโน้มต่ำกว่า 500,000 คน สถานการณ์ข้างต้นก่อให้เกิดความท้าทายด้านสุขภาพ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบสาธารณสุขไทยที่ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนไป ในปี พ.ศ. 2567 กระทรวงสาธารณสุข มีแนวนโยบาย “ยกระดับ 30 บาท เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ซึ่งพัฒนานโยบายผ่านกระบวนการวิเคราะห์ และพิจารณารัฐธรรมนูญ แผนและยุทธศาสตร์ระดับชาติ นโยบายรัฐบาล ภาพอนาคตระบบสาธารณสุขไทย รวมไปถึงผลลัพธ์และความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายสำคัญในการสร้าง “สุขภาพคนไทย เพื่อสุขภาพประเทศไทย” จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญในการดูแลสุขภาพประชาชน ครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสภาพ เพิ่มคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดีทุกมิติ ทั้ง กาย ใจ ปัญญา และสังคม ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย ในทุกพื้นที่ ด้วย 13 นโยบายหลัก ประกอบด้วย 1) โครงการพระราชดำริฯ โครงการเฉลิมพระเกียรติ และโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ 2) โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร 50 เขต 50 โรงพยาบาล และปริมณฑล 3) สุขภาพจิตและยาเสพติด 4) มะเร็งครบวงจร 5) สร้างขวัญและกำลังใจ 6) การแพทย์ปฐมภูมิ 7) สาธารณสุขชายแดน และพื้นที่เฉพาะ 8) สถานชิวาภิบาล 9) พัฒนา รพช. แม่ข่าย 10) ดิจิทัลสุขภาพ 11) ส่งเสริมการมีบุตร 12) เศรษฐกิจสุขภาพ 13) นักท่องเที่ยวปลอดภัย (แผนขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข, 2567:3-4)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือเดิมเรียกว่า สถานีอนามัยเป็นสถานพยาบาลประจำตำบล มีต้นสังกัดคือกระทรวงสาธารณสุข หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขีดความสามารถในระดับปฐมภูมิ (Primary care) และได้รับการยกฐานะจากสถานีอนามัย หรือศูนย์สุขภาพชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อปี พ.ศ. 2552 ซึ่งได้มีการจัดสรรงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง พ.ศ. 2555 เพื่อยกระดับสถานีอนามัยหรือศูนย์สุขภาพชุมชนให้เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นสถานบริการทางสาธารณสุขเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ซึ่งมีการให้บริการด้านการรักษาพยาบาล งานควบคุมป้องกันโรค งานส่งเสริมสุขภาพ ที่เกี่ยวข้อง กับประชาชนในเขตรับผิดชอบตั้งแต่เกิดจนตายเดิมเรียกว่า สุขศาลา มาเปลี่ยนเป็น สถานีอนามัย และปัจจุบันเปลี่ยนเป็นศูนย์สุขภาพชุมชนตำบล หนึ่งตำบลจะมีจำนวนสถานีอนามัยประมาณ 1-2 แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลรับผิดชอบ งานบริการด้านสาธารณสุขต่าง ๆ เช่น การตรวจรักษาพยาบาลขั้นต้น การฝากครรภ์การให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ฉีดวัคซีนเด็กการดูแลโภชนาการเด็ก งานอนามัยโรงเรียน ตรวจสุขภาพเบื้องต้นสำหรับนักเรียน คัดกรองภาวะผิดปกติต่าง ๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิต คัดกรองมะเร็งปากมดลูก สำหรับหญิงวัยเจริญพันธุ์ การดูแลผู้พิการ การดูแลวัยทำงาน การดูแลผู้สูงอายุ ตรวจสุขภาพเบื้องต้น งานฟื้นฟูสมรรถภาพ และอีกมากมายภาระหน้าที่เป็นสถานที่ดูแลประชาชนด้านสุขภาพที่ดูแลประชาชนตั้งแต่วัยในครรภ์เกิดจนตาย (สมหมาย จันทรเรือง , 2558)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง (รพ.สต.) เป็นภาคีเครือข่ายระดับปฐมภูมิ ที่มีบทบาทสำคัญต่อการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพราะมีหน้าที่ให้บริการแบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ผสมผสานและสนับสนุนการพึ่งตนเองของประชาชนในพื้นที่อย่างสมดุล ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการควบคุม ด้านการป้องกันโรค การรักษาพยาบาล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย รวมทั้งการจัดการในเรื่องต่างๆ ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและง่ายต่อการเข้าถึงสะดวกในการให้บริการที่รวดเร็วในการวินิจฉัยทันสมัยตามวิทยาการอย่างต่อเนื่องในการดูแล และหลากหลายในคุณวุฒิ เหมาะสมตามสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของชุมชน จากเดิมใช้ชื่อสถานีนอนามัยและได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เมื่อ ปี 2553 ซึ่งจะมีทั้งเจ้าหน้าที่และบุคลากรทางด้านสาธารณสุขที่เป็นระดับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และบุคลากรทางด้านพยาบาลวิชาชีพที่คอยให้บริการประชาชน ซึ่งมีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประชาชนที่มารับบริการ ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน จึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง (รพ.สต.) ซึ่งผลการศึกษาจะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการประชาชนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ศึกษาตามกรอบแนวคิด ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ 2) ด้านการควบคุมและการป้องกันโรค 3) ด้านการรักษาพยาบาล และ 4) ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย
2. ขอบเขตในด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวน 4,126 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane,1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้อง และคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยตนเอง
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test -one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe/)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน (ร้อยละ 53.30) และเพศชาย จำนวน 170 คน (ร้อยละ 46.70) ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 148 คน (ร้อยละ 40.66) ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 125 คน (ร้อยละ 34.34)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชน	ความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.16	.235	มาก	2
2. ด้านการควบคุมและป้องกันโรค	4.33	.252	มาก	1
3. ด้านการรักษาพยาบาล	4.01	.208	มาก	3
4. ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย	3.96	2.81	มาก	4
รวม	4.11	.148	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมและป้องกันโรค อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 4.01$) และด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ($\bar{X} = 3.96$) รายละเอียดในแต่ละด้าน มีดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า รพ.สต.สำนักท่อน ให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนรักษาสุขภาพ เช่น การแนะนำการออกกำลังกายที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ รพ.สต. มีการออกตรวจเยี่ยมประชาชนในพื้นที่และให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพพื้นฐานแก่ประชาชน และรพ.สต. สำนักท่อน มีการส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติและพัฒนาสุขภาพ ตลอดจนจัดการสิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้มีสุขภาพที่ดีทั้ง ร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และรพ.สต. สำนักท่อน ให้ความช่วยเหลือเรื่องอุปกรณ์กรณีที่มีผู้ป่วยติดเตียงในหมู่บ้านไม่เพียงพอหรือรื้อทิ้ง โดยบริการให้ยืมใช้เป็นครั้งคราว และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. สำนักท่อน มีการแนะนำให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการอยู่และการบริโภค

2.ด้านการควบคุมและป้องกันโรค พบว่า รพ.สต.สำนักท้อน มีมาตรการในการควบคุมและกิจกรรมที่ดำเนินการหลังจากที่เกิดโรคระบาดโควิด 19 หรือโรคอื่นๆ มีมาตรการในการป้องกันไม่เกิดโรคต่างๆ เช่น ใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ หรือโรคอื่นที่อาจเกิดขึ้น รพ.สต.สำนักท้อน จัดให้มีภูมิคุ้มกันโรคเพื่อป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ ที่สามารถป้องกันได้ โดยการใช้วัคซีน เช่น การให้ภูมิคุ้มกันโรคขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กเล็กที่จำเป็นต้องได้รับสำหรับการป้องกันโรคคอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก ไข้ไขสันหลังอักเสบ หรือโรคโปลิโอ เป็นต้น มีการค้นหาผู้ป่วยให้ได้ในระยะเริ่มแรกในกรณีโรคที่เกิดขึ้นเป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงและสามารถแพร่โรคไปยังบุคคลอื่น ๆ ในชุมชนได้ง่ายและรวดเร็ว ได้มีโครงการออกประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดโรคขึ้น การระมัดระวังในเรื่องอาหาร น้ำ การระวังและหลีกเลี่ยงจากการติดต่อกับกลุ่มเสี่ยง มีการให้สุศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปในการป้องกันโรค

3.ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า รพ.สต.สำนักท้อน ได้ให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ รพ.สต.สำนักท้อน มีการรักษาโรค การตรวจวินิจฉัย การฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต รพ.สต.สำนักท้อน ได้ทำการรักษาพยาบาลในเบื้องต้นกับประชาชน ให้ความช่วยเหลือส่งต่อผู้ที่อาการเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง หรือประสบอุบัติเหตุรุนแรง รพ.สต.สำนักท้อน มีโครงการทั้งในและนอกสถานที่ในการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข

4.ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย พบว่า รพ.สต.สำนักท้อน มีนักจิตวิทยาคอยแนะนำผู้ป่วยทางจิตให้สามารถเรียนรู้ ปฏิบัติงาน และดำรงชีวิต ในสังคมได้ มีบริการตรวจระดับฮอร์โมน และฮอร์โมนทดแทน การลดน้ำหนัก ตรวจระดับวิตามิน และแร่ธาตุ มีบริการวิตามินบำบัดทางหลอดเลือด ด้วยสูตรวิตามินที่หลากหลาย รพ.สต.สำนักท้อน มีบุคลากรทางกายภาพบำบัดสามารถฟื้นฟูเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับมาทำงานได้ใกล้เคียงคนปกติ หลังจากที่ได้รับการบาดเจ็บ

3.ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการ	เพศ				t-test	(Sig.)
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	4.14	.245	4.17	.225	-1.311	.191
2. ด้านการควบคุมและป้องกันโรค	4.33	.260	4.32	.246	.486	.628
3. ด้านการรักษาพยาบาล	4.03	.227	3.99	.188	2.042	.042
4. ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย	3.95	.289	3.98	.273	-1.186	.236

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ ให้บริการ	เพศ				t-test	(Sig.)
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
โดยภาพรวม	4.11	.156	4.11	.140	-.152	.879

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.206	3	.103	1.880	.154
	ภายในกลุ่ม	19.810	361	.055		
	รวม	20.017	364			
2. ด้านการควบคุมและ ป้องกันโรค	ระหว่างกลุ่ม	.005	3	.003	.042	.958
	ภายในกลุ่ม	23.116	361	.064		
	รวม	23.122	364			
3. ด้านการรักษาพยาบาล	ระหว่างกลุ่ม	.114	3	.057	1.313	.270
	ภายในกลุ่ม	15.630	361	.043		
	รวม	15.744	364			
4. ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ ร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	.188	3	.094	1.190	.305
	ภายในกลุ่ม	28.499	361	.079		
	รวม	28.686	364			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.047	3	.023	1.071	.344
	ภายในกลุ่ม	7.859	361	.022		
	รวม	7.905	364			

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.570	4	.190	3.517	.015
	ภายในกลุ่ม	19.447	360	.054		
	รวม	20.017	364			
2. ด้านการควบคุมและป้องกันโรค	ระหว่างกลุ่ม	.363	4	.121	1.914	.127
	ภายในกลุ่ม	22.759	360	.063		
	รวม	23.122	364			
3. ด้านการรักษาพยาบาล	ระหว่างกลุ่ม	.128	4	.043	.987	.399
	ภายในกลุ่ม	15.616	360	.043		
	รวม	15.744	364			
4. ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	1.731	4	.577	7.705	.176
	ภายในกลุ่ม	26.956	360	.075		
	รวม	28.686	364			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.358	4	.119	5.688	.051
	ภายในกลุ่ม	7.547	360	.021		
	รวม	7.905	364			

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลจากการวิจัย

ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน ไม่แตกต่างกัน โดยด้านการส่งเสริมสุขภาพ รพ.สต.สำนักท้อน ประชาชนได้รับการบริการ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนรักษาสุขภาพ เช่น การแนะนำการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ด้านการควบคุมและป้องกันโรค รพ.สต.สำนักท้อน มีมาตรการในการควบคุมและกิจกรรมที่ดำเนินการหลังจากที่เกิดโรคระบาดโควิด 19 หรือโรคอื่นๆ ด้านการการรักษายาบาล รพ.สต.สำนักท้อน ได้ให้บริการด้านการแพทย์และ

สาธารณสุข โดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ และด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย รพ.สต.สำนักท่อน มีนักจิตวิทยาคอยแนะนำผู้ป่วยทางจิตให้สามารถเรียนรู้ ปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตในสังคมได้

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ได้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การการรักษาพยาบาล การแพทย์และสาธารณสุข และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ผลการวิจัยเรื่องนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนานโยบายและกลยุทธ์การให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างความน่าเชื่อถือของการบริการ การสร้างความมั่นใจในการบริการรูปลักษณ์ทางกายภาพการบริการการดูแลเอาใจใส่และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อภิปรายผลได้ ดังนี้

1.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิสุภา ประสารเนตร (2561: บทคัดย่อ) พบว่าความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพการบริการของสนามแข่งรถเขาใหญ่สปีดคาร์ท อำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรก ได้แก่ความเชื่อถือไว้วางใจได้ รองลงมา คือ ความเป็นรูปธรรมของบริการ การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า การรู้จักการเข้าใจกันกับลูกค้า และการตอบสนองต่อลูกค้าตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัครณี ภักดี วงษ์ (2561:บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการโรงพยาบาล บ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) ในงานบริการผู้ป่วยนอก งานบริการผู้ป่วยใน งานบริการในชุมชน และงานบริการเยี่ยมบ้าน ผู้เข้ารับบริการแผนกผู้ป่วยนอกมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจกิริยาของแพทย์มากที่สุด และมีความพึงพอใจความสะอาดของห้องส้วมน้อยที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มจำนวนที่นั่งรอ หรือขยายพื้นที่บริเวณรอให้กว้างขวางกว่าเดิม เพิ่มความเร็วในการบริการ รายละเอียดในแต่ละด้านอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1ด้านการส่งเสริมสุขภาพ รพ.สต.สำนักท่อน ประชาชนได้รับการบริการ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนรักษาสุขภาพ เช่น การแนะนำการออกกำลังกายที่ถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา นกน้อย, (2560:บทคัดย่อ) พบว่า ผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลามีคุณภาพชีวิตในองค์ประกอบด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ และด้านจิตใจอยู่ในระดับสูง ขณะที่คุณภาพชีวิตในองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง โดยในภาพรวมพบว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตอยู่ใน

ระดับสูง ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ความสุขใน การดำเนินชีวิต การเข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชน การอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะดวกและปลอดภัย แก่การใช้ชีวิต อาชีพหลักก่อนอายุ 60 ปี และความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน จังหวัดสงขลาได้ร้อยละ 39.2

1.2 ด้านการควบคุมและป้องกันโรค รพ.สต.สำนักท้อน มีมาตรการในการควบคุมและกิจกรรมที่ ดำเนินการหลังจากที่เกิดโรคระบาดโควิด 19 หรือโรคอื่นๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พาฝัน ใจแสน (2559 : บทคัดย่อ) พบว่า คุณภาพการให้บริการระบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวของสำนักงาน พาณิชย จังหวัดอุทัยธานี ภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด จากการเปรียบเทียบระดับคุณภาพการให้บริการ จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า ผู้ใช้บริการมี เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภทกิจการ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกัน

1.3ด้านการรักษาพยาบาล รพ.สต.สำนักท้อน ได้ให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนธิ บางยี่ขันและ คณะ (2562: บทคัดย่อ) พบว่า บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านควบคุม และการป้องกันโรค ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง 1) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ควรจัดมุมให้ความรู้ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน เพิ่มมากขึ้น 2) ด้านป้องกันโรค ควรแจ้งข่าวการเกิดโรคให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบโดยเร็วกว่าเดิม 3) ด้านการรักษาพยาบาล ควรให้การช่วยเหลือรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ เช่น ในเรื่องการเช็ดตัวลดไข้ และการทำน้ำเกลือแร่ให้ดื่มในโรคอุจจาระร่วงให้เร็วยิ่งขึ้น 4) ด้านการฟื้นฟูสุขภาพให้การช่วยเหลือและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ แก่ผู้ป่วยอัมพาต ผู้พิการ และปัญญาอ่อน ให้มากยิ่งขึ้น

1.4ด้านการฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย รพ.สต.สำนักท้อน มีนักจิตวิทยาคอยแนะนำผู้ป่วยทางจิตให้ สามารถเรียนรู้ ปฏิบัติงาน และดำรงชีวิต ในสังคมได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิริติ กิจธิระวุฒิมังษ์ และ คณะ (2560: 5 - 8) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาสาธารณสุขในยุคประเทศไทย 4.0 ไว้ คือ การพัฒนา สุขภาพและความอยู่ดีมีสุขของกลุ่มประชากรให้มีสุขภาพดี มีชีวิตยืนยาว โดยภาครัฐ เอกชน และ ประชาชน จะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยที่กำหนดสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ที่มี อิทธิพลต่อสุขภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนธิ บางยี่ขันและคณะ (2562: บทคัดย่อ) พบว่า บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านควบคุมและการป้องกันโรค ด้านการ รักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง โดยการฟื้นฟูสุขภาพให้การ ช่วยเหลือและฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้แก่ผู้ป่วยอัมพาต ผู้พิการ

2.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ไม่แตกต่าง

กัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่ส่งผลต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในครั้งนี้ จึงปฏิเสธข้อสมมติฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกเมฆ มีรัตน์คำ (2558 : บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน สำนักทะเบียนอำเภอวนนานคร จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจษฎา นกน้อย (2560:บทคัดย่อ) พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา ไม่แตกต่าง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนธิ บางยี่ขัน และคณะ (2562: บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่อำเภอยะยง จังหวัดร้อยเอ็ด ตอบบบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1รพ.สต. ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติและพัฒนาสุขภาพ ตลอดจนจัดการสิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้มีสุขภาพที่ดีทั้ง ร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขให้มากยิ่งขึ้น

1.2 รพ.สต. ควรมีการให้สุขศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปในการป้องกันโรค ให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.3รพ.สต. ควรมีการรักษาบุคคลที่ไม่สบายเพราะความเจ็บไข้ ความเจ็บป่วย ตลอดจนความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิต และแพทย์ลงความเห็นว่าจำเป็นต้องทำการรักษาให้กลับสู่สภาพปกติมากยิ่งขึ้น

1.4 รพ.สต. ควรมีการเสริมสร้าง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความบกพร่องของร่างกายให้กับประชาชนอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

2.ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบที่มีประสิทธิผลต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสำนักท่อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข. (2567). **แผนขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2567 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- กীরติ กิจธีระวุฒินงษ์, นิทรา กิจธีระวุฒินงษ์ และนงนุช วงศ์สว่าง. (2560). การสาธารณสุขในยุคประเทศไทย 4.0. วารสารวิชาการสาธารณสุข 26(2) 377-388.
- โกเมฆ มีรัตน์คำ. (2558). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน สำนักทะเบียนอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว**. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เจษฎา นกน้อย. (2560). **คุณภาพชีวิต และปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา**.วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พาฝัน ใจแสน. (2559). **คุณภาพการให้บริการระบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดอุทัยธานี**. ปริญญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศศิสุภา ประสารเนตร. (2561). **ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพการบริการของสนามแข่งรถ เขาใหญ่สปีดคาร์ท**. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สนธิ์ บางยี่ขัน และคณะ. (2562). **บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สมหมาย จันทรเรือง. (2558). **รพ.สต. ทางเลือกหรือทางหลักของระบบสุขภาพไทย**. เข้าถึงได้จาก <https://www.hfocus.org/content/2015/07/10346>
- อัศรณี ภักดีวงษ์. (2561). **ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการโรงพยาบาลบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (องค์การมหาชน)**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd). New York. Harper and Row Publications.

ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ Leadership in managing an organization to achieve success

สรศักดิ์ชัย ไชยสกุลวงศ์, พระครูปลัดสุพรรณ ปสนนมนโน (สิกลาก)

Sanchai Chaisakulwong , Phrakhupalad Suphan Pasannamano (Sillang)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Chaiyaphum Buddhist College

E-mail : mansanchai2517@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 16 มีนาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 20 เมษายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 20 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

ในยุคปัจจุบันนี้ผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานในองค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานนั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดก็คือผู้นำ ถ้าองค์กรใดมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะสามารถกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ โดยเน้นที่แนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยคุณลักษณะสำคัญคือต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีความสามารถในการสื่อสาร การตัดสินใจที่เด็ดขาด และการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร นอกจากนี้การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จยังต้องอาศัยรูปแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เช่นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานวัตกรรม หรือภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ ที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรได้ องค์กรที่ต้องการความสำเร็จจึงมีความจำเป็นต้องมีผู้นำที่สามารถปรับตัวได้ดี เข้าใจการบริหารเชิงกลยุทธ์ และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเติบโตและความยั่งยืนขององค์กรเพื่อความอยู่รอดในระยะยาวต่อไปได้

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ,การบริหารองค์กร,ประสบความสำเร็จ

Abstract

In the present era, leaders are an important element of organizational management. Whether an organization succeeds or fails in its operations, the most important factor is the leader. If an organization has an effective leader, he or she will be able to command and influence his or her subordinates to perform their duties and complete various activities in the organization successfully. Therefore, leadership is an important factor affecting the success of the organization. An effective leader can set directions, motivate, and develop human resources to work to their full potential. This article aims to study the role of leadership in successful organizational management, focusing on concepts, theories, and leadership styles that affect organizational operations. Effective leadership requires key characteristics: a clear vision, communication skills, decisive decision-making, and inspiration for personnel. In addition, successful organizational management requires a leadership style that is appropriate for the business environment, such as creative leadership, which focuses on change and innovation development, or situational leadership, which adjusts the management style to suit the situation and personnel. Organizations that want to succeed therefore need leaders who can adapt well, understand strategic management, and create an organizational culture that is conducive to the organization's growth and sustainability for long-term survival.

Keywords: leadership, organizational management, success

บทนำ

ความหมายของผู้นำ ผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการชี้นำแนะนำ หรือชักจูงกลุ่มคนให้ดำเนินไปในทิศทางที่กำหนด เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยใช้ทักษะในการบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ตามได้

ผู้นำ ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงาน ความสำเร็จของงานในองค์กร และยังมีอิทธิพลที่สำคัญต่อความก้าวหน้าหรือความถดถอยขององค์กร จึงมีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 :12) ได้ให้ความหมายไว้ว่าผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคล ที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้นำคือบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือ บุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม เสน่ห์ จัยโต (2545 : 147) ได้ให้ความหมายของผู้นำว่า หมายถึง บุคคลที่มีความสำคัญ ต่อสังคมองค์กร เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหาร เป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้กระตุ้นผู้ร่วมงาน เป็นผู้ประสานผลประโยชน์และความขัดแย้ง ผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับองค์กรทุกประเภท ไม่ว่า

องค์กรของภาครัฐหรือเอกชน เพราะองค์การจะมีความเจริญรุ่งเรืองหรือตกต่ำหรือไม่เพียงใดนั้น สาเหตุหนึ่งมาจากการที่ผู้นำขององค์กรมีภาวะผู้นำเพียงพอที่จะโน้มน้าวชักจูงให้บุคลากรทำงาน ให้แก่องค์กรตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่นั่นเอง วิเชียร วิทย์อุดม (2549 : 3) ได้ให้ความหมายของผู้นำว่า หมายถึง ผู้นำจะเป็นเพียงบุคคล ที่ยอมรับหรือยกย่องให้เป็นหัวหน้าจากสมาชิกในกลุ่ม เนื่องจากลักษณะใดลักษณะหนึ่งอันเกิดจาก บุคลิกลักษณะของเขาในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งยอมรับในตัวของเขา เช่น เป็นคนกล้า มีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญาฉลาดหลักแหลมกว่าคนอื่น แต่ตรงกันข้ามอาจจะไม่มีลักษณะของความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำก็ได้

กล่าวโดยสรุป ผู้นำ เป็นผู้ที่ใช้อำนาจหรืออิทธิพลในการสร้าง การมีส่วนร่วมของสมาชิก ในองค์การในการปฏิบัติงานร่วมกันให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ กล่าวคือ ผู้นำจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร มีความสำคัญต่อองค์การหรือหน่วยงาน ได้แก่ เป็นส่วนที่ดึงความรู้ความสามารถของผู้นำออกมาปฏิบัติงานช่วยประสานงานและลดความขัดแย้งในหน่วยงาน ชักจูงให้สมาชิกในองค์การทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานแก่หน่วยงานและเป็นที่ยึดเหนี่ยวขวัญและกำลังใจของสมาชิกเมื่ออยู่ในภาวะคับขัน

ประเภทของผู้นำ

ผู้นำที่ดีย่อมได้รับการนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชา และเมื่อทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์อันดีกันแล้ว งานก็จะเดินหน้าได้อย่างราบรื่น เพราะสามารถเอ่ยปากขอความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำได้ง่าย ร่วมมือกันทำงาน และแก้ปัญหาทางที่ว่ายากก็ง่ายไปกว่าครึ่ง แต่ถ้าผู้นำมีลักษณะท่าทางที่โผงผาง พูดจาหยาบค้าย ทำตามใจตนเอง ฯลฯ บุคลิกภาพ อย่างนี้หากคนยอมรับได้ยาก ผู้ใต้บังคับบัญชาอาจจะไม่สนใจ งานมีแนวโน้มจะยิ่งล้มเหลวตามไป ด้วย มีนักวิชาการได้จำแนกประเภทของผู้นำไว้ ดังนี้

สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ (2541 :85) ได้แบ่งประเภทของผู้นำที่คาดหวังและเป็นที่ต้องการไว้ดังนี้

1. ผู้นำผู้ยึดหลักการ ลักษณะของผู้นำประเภทนี้ เป็นลักษณะพื้นฐานที่จะนำพาผู้อื่นให้

สามารถก้าวตามด้วยความเต็มใจและเชื่อมั่น สร้างความน่าเชื่อถือ น่าศรัทธา โดยแสดงภาวะ

ผู้นำที่มีหลักการ เป็นแบบอย่างที่ดีขององค์การ เพื่อให้ผู้คนในองค์กรมีพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ดีตามแบบอย่าง อันจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในสังคมโดยรวม หลักการที่ว่า คือ ความซื่อสัตย์ ความมีศักดิ์ศรี และความยุติธรรม

2. ผู้นำที่ยึดความรู้และวิสัยทัศน์ ผู้นำประเภทนี้ จะระดมสรรพกำลังที่มีอยู่ทั้งปวงให้เกิด การสร้างพันธะสัญญาร่วมกัน โดยมุ่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีจิตใจลักษณะที่อยากจะช่วย ร่วมแรง ร่วมใจกันทำงานกับลูกน้อง

3. ผู้นำผู้เป็นนักปฏิบัติ ผู้นำประเภทนี้จะเป็นนักปฏิบัติที่สามารถก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นจริงได้ โดยได้รับการต่อต้านจากสมาชิกในองค์กรน้อยที่สุด สามารถ

จัดการในขอบเขตและนอกขอบเขตขององค์กรได้ หรือข้ามขอบเขตของหน่วยงานของตนเอง และสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยสร้างสิ่งที่ดีกว่ามากขึ้นเรื่อย ๆ ให้สิ่งที่ไม่ดีค่อยๆ จางหายไปทีละเล็กละน้อย

4. ผู้นำผู้สร้างวัฒนธรรมใหม่ ในการทำงานของผู้นำประเภทนี้จะสร้างสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานในองค์กรที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ระบบที่ดีกว่าให้เกิดขึ้นในองค์กรอย่างแท้จริง

วิทและลิปพิท (White and Lippitt. 1953 :unpaged ; อ้างถึงใน วิเชียร วิทย์อุดม, 2553, หน้า 13-14) ได้แบ่งประเภทของผู้นำไว้ดังนี้

1. ผู้นำแบบเผด็จการ ผู้นำประเภทนี้จะรวมอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจทั้งหมดไว้ที่ตัว ผู้นำ ผู้นำเป็นคนกำหนดนโยบาย เป้าหมาย เทคนิควิธีการและออกคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทั้งหมด แล้วแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและนำไปปฏิบัติตาม การมอบหมายงานมีน้อย ขนาด ของการควบคุมแบบ การควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชากระทำอย่างใกล้ชิด ความเป็นผู้นำแบบเผด็จการ จะให้ความสำคัญเรื่องการออกคำสั่งเป็นสำคัญ

2. ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำประเภทนี้จะให้กลุ่มของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิธีการที่จะนำมาซึ่งบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ และยังเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่าง ๆ

3. ผู้นำแบบเสรีนิยม ผู้นำประเภทนี้จะให้คำแนะนำโดยทั่ว ๆ ไปและปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอิสระที่จะทำหน้าที่ หรือมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยตนเองตามความต้องการของพวกเขา ปัญหาที่สำคัญของความเป็นผู้นำประเภทนี้ก็คือ การขาดผู้นำที่มีความแข็งแกร่ง กลุ่มของผู้ใต้บังคับบัญชาจะไม่มีการควบคุมและการสั่งการ ทุกคนจะปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม
กวี วงศ์พุด (2550 : 31-32) ได้แบ่งประเภทของผู้นำตามรูปแบบพฤติกรรมในการตัดสินใจ ไว้ 7 ประเภท คือ

1. ผู้นำตัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ทราบ ผู้นำจะเป็นผู้บริหารเอง หรือพิจารณาปัญหาเอาโดย การเป็นผู้หาทางแก้ไขปัญหาหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกการตัดสินใจทำงานที่เห็นว่าดีที่สุด จากนั้นก็แจ้งให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาทราบดำเนินการต่อไป ผู้นำประเภทนี้ไม่เปิดโอกาสให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จึงมีลักษณะการใช้อำนาจบังคับ

2. ผู้นำพยายามกระตุ้นเกลี้ยกล่อมให้ยอมรับผลการตัดสินใจของตนเอง กระบวนการ ตัดสินใจ เป็นไปตามแบบที่ 1 แต่ที่แตกต่างออกไปตรงแทนที่จะประกาศหรือแจ้งการตัดสินใจของหัวหน้าก็เปลี่ยนเป็นการใช้ศิลปะในการเกลี้ยกล่อมผู้ใต้บังคับบัญชาเสียก่อน เหตุที่เกลี้ยกล่อมเพราะสำนึกว่า อาจจะมีการต่อต้านเกิดขึ้นและพยายามลดการต่อต้านโดยชี้ให้เห็นว่า ถ้ากระทำตามที่เขาตัดสินใจแล้ว จะเกิดประโยชน์แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร

3. ผู้นำเสนอข้อตัดสินใจของตนเองและข้อความคิดเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชา ผู้นำแบบนี้ ตัดสินใจแล้ว พยายามที่จะให้ผู้ได้บังคับบัญชายอมรับ โดยให้อีกโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้ฟัง ความเห็นของตนเองว่า คิดอย่างไร มีความตั้งใจอย่างไร หลังจากที่ได้อธิบายให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้ฟังแล้วจึงให้สอบถามถึงปัญหาที่ยังสงสัยซึ่งจะช่วยให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้าใจมากขึ้นว่าหัวหน้าจะทำอะไรจึงจะสำเร็จผลได้

4. ผู้นำเสนอข้อตัดสินใจซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ ผู้นำแบบนี้ให้โอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามี ส่วนร่วมในการที่จะให้ผู้ได้เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจบ้าง แต่ความริเริ่มและการพิจารณาตัดสินใจ ยังคงอยู่กับผู้นำ ก่อนที่จะประชุมหรือพบปะกับลูกน้องเขาได้พิจารณาก่อนแล้ว แต่ยังคิดว่าอาจ เปลี่ยนแปลงได้ เพราะฉะนั้นจึงได้นำมาเสนอต่อผู้ได้บังคับบัญชาก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดขึ้นว่า การตัดสินใจจะกระทบกับผู้ได้บังคับบัญชาคนใด อย่างไรบ้าง เขาจะให้ผู้ได้บังคับบัญชา พิจารณา ให้ความเห็น แต่บอกไว้ก่อนว่า การตัดสินใจขั้นสุดท้ายเป็นของเขา

5. ผู้นำเสนอปัญหาและขอคำแนะนำ ผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจเอง แบบนี้ไม่ใช่ผู้นำตัดสินใจมา ก่อนแล้วจึงมาเสนอต่อประชุมเป็นโอกาสที่ผู้ได้บังคับบัญชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เพื่อแก้ปัญหา ผู้เป็นหัวหน้าจะเริ่มต้นอธิบายถึงตัวปัญหาว่าเป็นอย่างไร แล้วถามความเห็นจากผู้ได้บังคับบัญชาว่ามีความเห็นต่อปัญหาอย่างไร ผู้ได้บังคับบัญชาจึงมีหน้าที่ให้ความคิดเห็น เพราะถือว่าความรู้ตลอดจนประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหา เมื่อมีข้อเสนอแนะหลาย ๆ ทางแล้ว หัวหน้าจะเป็นคนตัดสินใจเลือกทางที่เห็นว่าดีที่สุด

6. ผู้นำชี้ข้อจำกัดแล้วตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น ผู้นำแบบนี้จะนำปัญหาให้ ผู้ได้บังคับบัญชา นำไปตัดสินใจโดยตนเอง อาจเป็นสมาชิกหรือกลุ่มสมาชิก อย่างไรก็ตามเขาจะเป็นผู้อธิบายปัญหาและกำหนดขอบเขตการตัดสินใจ เช่น ปัญหาเรื่องคนงานของบริษัทไม่มีที่ จอดรถ ผู้นำก็จะบอกว่าให้พิจารณาที่จอดรถใกล้ ๆ กับที่ทำงาน โดยกำหนดวงเงินให้จำนวนหนึ่ง เป็นต้น

7. ผู้นำอนุญาตให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานภายในขอบเขตที่กำหนด ผู้นำแบบนี้ให้เป็นอิสระมากขึ้นโดยกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาเป็นผู้คิดหาทางแก้ปัญหาหลาย ๆ ทางเอง แต่ผู้เป็นหัวหน้ากำหนดว่า การแก้ปัญหานั้นมีใครบ้างเป็นผู้ร่วมตัดสินใจ เมื่อกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาตัดสินใจแล้ว ผู้เป็นหัวหน้าจะต้องปฏิบัติตามด้วย กล่าวโดยสรุป การที่จะเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่หรือเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้นำ แต่ละประเภทนั้นจะต้องบริหารงานอย่างน้อยด้วย 3 ปัจจัยได้จึงจะทำให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ อันได้แก่ การบริหารตนเอง การบริหารคน การบริหารงาน โดยเฉพาะในเรื่องการ บริหารคน เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องมีและสร้างภาวะผู้นำพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาให้เป็นผู้นำ ที่พึงประสงค์ ปรับใช้แนวคิดทฤษฎีการเป็นผู้นำมาใช้ในสิ่งแวดล้อมขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเจริญให้กับองค์กรและประเทศชาติต่อไป

คุณลักษณะของผู้นำที่ดี

ผู้นำดีต้องมีคุณธรรมประจำจิต

ทำพุดคิดต้องประเสริฐเลิศกว่าเขา

บุคลิกองอาจดีมีเชิงเขาว

ไม่โฉดเขลาจะต้องมีสติคุม

ปัญหาใดเกิดขึ้นมากล้าตลิติน

เป็นอาจิมพินิจนัยใจสุขุม

สุจริตยุดิธรรมนำขุมนุมน

อคติไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้นำ (นิรนาม)

คุณสมบัติของผู้นำ มีนักวิชาการได้กำหนดไว้แตกต่างกันออกไป ทั้งกำหนดจากพฤติกรรม ทางกาย ทางจิตใจ บทบาทหน้าที่ หรืออาจจะกำหนดขึ้นตามผลงานของผู้นำ บางครั้งจะเรียกว่าคุณลักษณะเฉพาะหรือคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะพิเศษ หรือลักษณะของผู้นำที่ดี กวี วงศ์พุด (2550 : 35-99) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้นำที่ดีโดยสรุปไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบทบาทหน้าที่ หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ของบุคคลในหน่วยงานหรือ องค์กร เป็นการนำพฤติกรรมส่วนตัวมาผสมผสานกับหน้าที่หรือภารกิจที่หน่วยงานหรือองค์กร มอบหมายให้ปฏิบัติงานของผู้บริหารที่มีหน้าที่ของความเป็นผู้นำไปสู่เป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้เป็นหน้าที่ผู้บริหารจะมี 2 ด้านดังนี้

1.1 ประสิทธิภาพที่ผู้นำต้องทำด้วยตนเอง งานประเพณีนี้ผู้อื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชาทำ ไม่ได้ เพราะขาดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ยังไม่ถึง ขาดการยอมรับ เป็นต้น

1.2 ประสิทธิภาพที่ต้องใช้ผู้อื่นทำแทน เพราะถ้าผู้นำทำเองก็จะไม่สำเร็จตามเวลาที่ กำหนดถือ ว่าเป็นการมอบหมายงาน แต่ยังคงต้องรับผิดชอบอยู่

2. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะที่ประกอบด้วยรูปร่าง หน้าตา ท่าทางที่เคลื่อนไหว กิริยาอาการที่แสดงออกสำเนียงที่พูดการแต่งกาย การเข้าสังคมและมารยาทที่แสดงออกในสังคม ของผู้นำ ลักษณะที่ใช้เป็นแนวทางในการวัดพฤติกรรม มี 5 ประการดังนี้

2.1 อุปนิสัย การตัดสินใจว่าบุคคลมีอุปนิสัยนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคม บุคคลที่มีอุปนิสัยดีจึง เป็นคนที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ซื่อสัตย์ ใจกรุณา ขยันขันแข็ง ร่วมมือกับผู้อื่น

2.2 ความสามารถในการปรับตัว ผู้ที่สามารถในการปรับตัวคือผู้ที่ครองชีวิตในสังคม โดยไม่มี ปัญหา หรือผู้ที่ยอมรับสภาพของตนเองและสังคมอย่างมีความสุข

2.3 อารมณ์ อารมณ์คนเรามีหลายแบบ เช่น ร่าเริง เศร้าซึม คึกคัก เฉื่อยชา ตื่นเต้น หรือ สงบ

2.4 ความสนใจ ความสนใจเป็นแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลพยายามแสวงหาหรือพยายาม มีส่วน ในกิจกรรมอย่างอื่น

2.5 เจตคติ เป็นแนวโน้มความชอบ ไม่ชอบ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ร้าย วัตถุและบุคคล

การบริหารจัดการองค์กร

ในการประกอบธุรกิจหรือองค์กร แสดงให้เห็นจากกลุ่มของบุคคลที่มาร่วมกันทำงานด้วย โครงสร้างและการประสานงานเป็นหลักการชัดเจนแน่ชัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ กำหนดเป้าหมายไว้ ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัตถุดิบ (Material) เครื่องจักร (Machine) วิธีการ (Method) และการบริหาร (Management) หรือที่นิยมเรียกกันว่า 6M's ความหมายของการบริหารจัดการนั้น สามารถจำกัออกมาตามความเข้าใจ

ได้ โดย คำว่า “Management” อาจแปลว่า การจัดการหรือการบริหารหรือการบริหารจัดการก็ได้ซึ่งในหนังสือองค์การและการจัดการฉบับสมบูรณ์ โดยรศ.ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ ได้รวบรวม ความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” และ “การจัดการ” ได้ดังนี้

1. คำว่า “การบริหาร” (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า “ผู้บริหาร” จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร

2. คำว่า “การจัดการ” (Management) จะเน้นการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ ส่วนคำว่า “ผู้จัดการ” (Manager) จะหมายถึงบุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กร

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น การบริหารจัดการจึงเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกัน ซึ่งผู้บริหารต้องเข้ามาช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ประเด็นสำคัญของการบริหารจัดการ (Management) มีดังนี้

- 1) การบริหารจัดการสามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรใดองค์กรหนึ่งได้
- 2) เป้าหมายของผู้บริหารทุกคนคือ การสร้างกำไร
- 3) การบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิต โดยมุ่งสู่ประสิทธิภาพ (วิธีการใช้ทรัพยากรโดยประหยัดที่สุด) และประสิทธิผล (บรรลุเป้าหมายคือประโยชน์สูงสุด)
- 4) การบริหารจัดการสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารในทุกระดับชั้นขององค์กรเพราะฉะนั้นในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ จะต้องอาศัยการวางแผนที่ดี การนำทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา องค์กรที่ประสบความสำเร็จมักมีการจัดการที่ดีทั้งด้านกลยุทธ์ บุคลากร ทรัพยากร และวัฒนธรรมองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี การวางกลยุทธ์ที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ และการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ต้องมีการประเมินผลและปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในระยะยาวด้วย

บทสรุป

ผู้นำและภาวะความเป็นผู้นำเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญในการบริหารงานทุกองค์กร องค์กรให้ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในเรื่องของส่วนหนึ่งส่วนใดย่อมมาจากผู้นำ ดังนั้นผู้นำจะต้องเป็นผู้บริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีสมรรถนะสูงจึงจะสามารถใช้อำนาจบังคับบัญชาผู้ปฏิบัติงานตลอดจนทำกิจกรรมต่างๆ ในองค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีคุณภาพและอย่างคุ้มค่า นอกจากนั้นผู้นำต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในรอบด้าน โดยเฉพาะ เกี่ยวกับการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นงานภาครัฐ งานภาคเอกชน งานอิสระ หรืองานขององค์กร มหาชน เป็นต้น เริ่มจากเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มี

ความรู้สึกดี ๆ ต่อผู้อื่น มองโลกในแง่ดี แต่งตัวดี พูดจาดี บุคลิกดี มีอุดมการณ์ มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และกล้าที่จะรับผิดชอบ รวมทั้งมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำ พร้อมจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ได้กำหนดไว้จนได้ ส่วนในเรื่องการบริหารจัดการเป็นกระบวนการในการประสานงานเชื่อมโยงทรัพยากรการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร รวมถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กระบวนการสำคัญมี 4 กระบวนการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชักนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การบริหารเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็น การบริหารจะช่วยให้การดำเนินงานองค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้นำในฐานะผู้นำองค์กร เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้นำจะต้องเป็นคนที่มีความเป็นภาวะผู้นำสูง รู้บทบาทหน้าที่ มีอุดมการณ์ มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ในเรื่องที่ถูกและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร จะต้องรู้หลักการบริหารจัดการการประสานงานเชื่อมโยงทรัพยากรในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร รวมถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บรรณานุกรม

- กวี วงศ์พุ่ม. (2550). ภาวะผู้นำ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เค.อินเตอร์พรีนซ์ จำกัด.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนธการพิมพ์ จำกัด.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2549). ภาวะผู้นำ Leadership ฉบับก้าวหน้ายุค. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ. : สงวน
- นิตยารัมภ์พงศ์. (2541). การปฏิรูประบบบริการสุขภาพไทย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- เสน่ห์ จัยโต. (2545). องค์การและการจัดการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2545). พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เสนาะ ตีเยาว์ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช



จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา
บูรณาการกับศาสตร์ร่วมสมัย พัฒนาจิตใจและสังคม

Published by

Graduate School, Chaityaphum Buddhist College,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

<https://cyp.mcu.ac.th/>